

Miljø- og
fødevareministeren

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 5. juni 2018

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 548 (MOF alm. del) stillet den 19. marts 2018 efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål nr. 548

Ministeren bedes forholde sig til nedenstående spørgsmål vedr. ny Cheminova-forurening:

- Vil ministeren tage initiativ til, at der foretages en fuldstændig og troværdig opgørelse af forureningen på og fra Cheminovas arealer, herunder hvilke usikkerheder der er fordi der ikke er foretaget borer og analyser?
- Vil ministeren fremsende en masse-balance, så man kan se, hvilke stoffer og mængder der er tilført og fraført det aktuelle deponi vedrørende 35.000/70.000 ton affald, hvor affaldet er endt efterfølgende, samt hvor meget de præcist ligger tilbage?
- Har Miljøstyrelsen nogensinde opgjort eller offentliggjort, hvor meget affald der præcis er blevet oparbejdet, genbrugt, bortskaffet fra svovldepoterne fra 1982 og frem til i 2016, hvor påbuddet blev ophævet?
- Vil ministeren gennemgå tidligere besvarelser af spørgsmål fra Folketinget vedr. forureningen af og fra Cheminovas arealer og oplyse, om den interne Cheminova-rapport fra 1982, som Radio 24Syv har forelagt for ministeriet, giver anledning til at korrigere tidligere besvarelser til Folketinget?
- Er det Cheminovas nuværende ejere der kan gøres ansvarlig, hvis Cheminova gennem årene har tilbageholdt oplysninger om den reelle forureningssituation og deponering af gifte på Cheminovas arealer?
- Vil ministeren fremsende en fuldstændig liste over kemikalier, der har potentiale for at kunne sive ud i Limfjorden og Vesterhavet fra tidligere forureninger og nuværende hotspots der stammer fra Cheminovas produktion? Hvilke af disse kemikalier er forsøgt påvist i overfladevand, og hvad er resultatet?
- Vil ministeren undersøge om den nuværende ledelse, eller personer der har været ansvarlige under tidligere ejerskaber, skal gøres ansvarlige for at tilbageholde oplysninger for myndighederne?

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålene for Miljøstyrelsen, som har svaret følgende: ”Det skal bemærkes, at der ikke er tale om ny forurening, men om gammel og kendt forurening, som stammer fra aktiviteter helt tilbage fra midten af 1960’erne. Der er fra Radio24Syv kommet nye oplysninger frem i form af en intern Cheminova-rapport fra 2. juni 1982, der peger på uoverensstemmelser mht. mængden af affald, der er deponeret i svovlgruberne. Miljøstyrelsen har den 14. april 2018 modtaget en redegørelse fra Cheminova om deponering og fjernelse af affald fra svovlgruberne.

Hvad angår spørgsmålet om en fuldstændig opgørelse over forureningen, er det i henhold til jordforureningsloven regionerne, som foretager de undersøgelser, som er nødvendige for varetagelse af opgaven med den offentligt finansierede indsats mod gamle jordforureninger. Det er derfor

regionen, som i givet fald foretager den opgørelse over forureningen, som bliver forespurgt. Det er af samme grund regionen, som kan udarbejde den liste over relevante kemikalier.

Spørgsmålet har været forelagt Region Midtjylland, som har svaret følgende: ”Det er Region Midtjyllands vurdering, at Cheminovas gamle og nye fabriksgrunde begge er massivt forurenede pga. Cheminovas aktiviteter på arealerne. Begge lokaliteter er kortlagt som forurenede på vidensniveau 2 (konkret viden om forurening). Der findes et omfattende historisk materiale som dokumenterer at grundene er forurenede. Cheminovas statusrapporter som gennem årene er udført til dokumentation for effekten af deres afværgetiltag, giver et billede af forureningen i grundvandet under fabriksgrundene. Regionen er ikke bekendt med, at der er foretaget en fuldstændig og systematisk forureningsundersøgelse (med jord- og vandprøver) med henblik på at fastlægge den præcise udbredelse og omfang af jord- og grundvandsforureningerne på Cheminovas fabriksgrunde.

Region Midtjylland planlægger i løbet af 2018 at undersøge Cheminovas gamle fabriksgrund. Undersøgelsen har til formål at fastlægge udbredelse og mængde af forurening på lokaliteten, for at vurdere risiko, samt omkostninger til en evt. offentlig indsats på grunden i fremtiden.

Regionen har for nuværende ingen planer om at udføre forureningsundersøgelser på Rønland. I regionen har vi fokuseret på at undersøge om forureningen fra Cheminova påvirker den omgivne natur. I 2016/2017 udførte Region Midtjylland derfor i samarbejde med Miljøstyrelsen en undersøgelse af forureningsspredningen fra Rønland (Cheminovas nuværende fabriksgrund) og Gl. Fabrik til Nissum Bredning. Undersøgelsen viste overordnet, at der i nogle områder sker en udstrømning med forurenede grundvand til fjorden, men udsivningen er i en størrelsesorden, så den ikke udgør en risiko for fjorden. Cheminovas afværgeforanstaltninger vurderes derfor at være tilstrækkelige. Undersøgelsen viste også, at såfremt de nuværende afværgetiltag ophører, vil grundvandsforureningen under Cheminova med tiden spredes til fjorden og give en uacceptabel påvirkning.

Hvad angår den forespurgte liste over relevante stoffer kan regionen svare, at Cheminova har anvendt og produceret en lang række stoffer i gennem årene. Region Midtjylland har ikke en fuldstændig liste over disse stoffer. I Regionens forureningsundersøgelser ved Cheminova og Høfde 42 er der undersøgt for en lang række stoffer, som er repræsentativ for den produktion, Cheminova havde tilbage i tiden, og som der historisk set har forårsaget jordforurening. Stofferne er udvalgt på baggrund af de erfaringer både Ringkjøbing Amt og regionen har fra bl.a. undersøgelser af Høfde 42 depotet og de forureninger, der findes i Knopper Enge samt Rønland. I tabel 1 fremgår en liste over de stoffer, der er blevet analyseret for i grundvand og overfladevand i den seneste undersøgelse, som er udført ved Rønland og i Nissum Bredning.

Tabel: Fokusstoffer fra den seneste undersøgelse udført ved Rønland

	Grundvand	Overfladevand
Fosforinsekticider	Ethylparathion Methylparathion Malathion	Ethylparathion Methylparathion Malathion
Fosforinsekticider analoger	Sulfotep Ethyl-amino-parathion Paraoxon	Sulfotep Ethyl-amino-parathion Paraoxon
Triestre	O,O,S-trimethyl-dithiofosforsyre O,O,S-triethyl-dithiofosforsyre	

	O,O,S-triethyl- thiofosforsyre O,O,O-triethyl- thiofosforsyre O,O,O-triethyl-fosforsyre O,O,O-trimethyl- thiofosforsyre O,O-diethyl-S-methyl- thiofosforsyre O,O,S-trimethyl- thiofosforsyre O,O-dimethyl-S-Ethyl- dithiofosforsyre O,O-diethyl-S-methyl- dithiofosforsyre O,O-diethyl-O-methyl- thiofosforsyre O,O-dimethyl--O-ethyl- thiofosforsyre O,S,S-triethyl- trithiofosforsyre S,S,S-triethyl- tetrathiofosforsyre	
Mono- og diestre	MMHOOPS(MP2-syre) EEHOOOPS(EP2-syre) MMHOOSPS(MP1) EEHOOSPS(EP1)	MMHOOPS (MP2-syre) EEHOOOPS (EP2-syre) MMHOOSPS (MP1) EEHOOSPS (EP1)
Phenoler	4-nitrophenol, p- nitrophenol p-cresol 4-chlor-2-cresol 6-chlor-2-cresol 4,6-dichlor-2-cresol	4-methylphenol 4-chlor-2-methylphenol 6-chlor-2-methylphenol 4,6-dichlor-2- methylphenol 4-nitrophenol
Øvrige	MCPA Kviksølv	MCPA Kviksølv

”

Hvad angår spørgsmålene om affaldsmængderne i det aktuelle deponi (svovlgruberne) har Miljøstyrelsen oplyst følgende:

”Miljøstyrelsen har den 14. april 2018 modtaget en skriftlig redegørelse fra Cheminova A/S om deponering og fjernelse af affald fra deponiet. Der henvises til svar på MOF alm. del spørgsmål nr. 546 samt spørgsmål nr. 566.

Miljøstyrelsen har ikke offentliggjort, hvor meget affald, der præcis er blevet oparbejdet, genbrugt eller bortskaffet fra svovldepoterne fra 1982 og frem til i 2016. Der er ikke foregået oparbejdning eller genbrug af affald fra svovlgruberne i den tid, Miljøstyrelsen har været tilsynsmyndighed. Der er alene sket bortskaffelse af den resterende mængde affald fra svovlgruberne. Det skete i 2012 – 13, og her forligger der dokumentation for, at der er bortskaffet ca. 19.300 tons affald med skib til Norge, mens betonen blev efterladt i jorden, da den var ren nok til det. Herudover er der i perioden før 2007, hvor Ringkøbing Amt var miljømyndighed, oparbejdet en del af svovlaffaldet til genanvendelse. Miljøstyrelsen er ikke vidende om, hvor stor en mængde dette omfatter. Miljøstyrelsen er ikke bekendt med, om Ringkøbing Amt, som var miljømyndighed i 1974-2006, har opgjort og offentliggjort mængder.

Miljøstyrelsen har gennemgået tidligere besvarelser af spørgsmål fra det nuværende Miljø- og Fødevareudvalg vedr. forureningen af og fra Cheminovas arealer. I den forbindelse har Miljøstyrelsen vurderet, at Cheminovas redegørelse og den interne Cheminova-rapport fra 1982, som Radio 24Syv har forelagt for ministeriet, ikke giver anledning til at korrigere tidligere besvarelser.

Hvad angår spørgsmålet om ansvar, skal det indledningsvis bemærkes, at et strafansvar som udgangspunkt kan rettes mod et selskab eller ansvarlige personer i et selskab. Salget af aktierne i Cheminova A/S til FMC Luxembourg S.a.r.l. ikke ændrer på, at det fortsat er Cheminova A/S, der er driftsherre og dermed jf. miljøbeskyttelsesloven ansvarlig for aktiviteterne på Rønland. I forhold til evt. strafansvar vurderer Miljøstyrelsen, at redegørelsen ikke giver grund til at antage, at der er begået ulovligheder, der kan håndhæves i dag.”

Jakob Ellemann-Jensen

/

Kristian Hovgaard Juul-Larsen